

Oponentský posudek habilitační práce

Autor práce: **PhDr. Ing. Václav Kupec, Ph.D.**
Název práce: **Moderní kontrola veřejné správy**
Pracoviště: **Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta podnikohospodářská**
Oponent: **prof. Ing. Ivan Nový, CSc.**

1 Významnost tématu

Dr. Kupec, odborný asistent a profesní auditor, předkládá habilitační práci jako vydanou monografii „Moderní kontrola veřejné správy“. V textu publikace se interdisciplinárně zabývá transformací kontrolních mechanismů v procesech veřejné správy a konstrukcí diagnostických modelů kontroly (str. 13). Významnost tématu spočívá v uceleném zpracování kontrolní problematiky, jež je zaměřena na specifické potřeby současné společnosti, veřejné politiky a veřejné správy, se značným praktickým přesahem. Zpracovaná problematika primárně posiluje důvěru ve veřejné instituce a sekundárně pomáhá zlepšovat poskytování veřejných služeb. To přispívá k naplňování principů účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti (principy 3E) veřejného prostoru oblastí. Toto téma je významné, aktuální a jeho zpracování pomáhá k rozvoji naší společnosti.

2 Teoretické zpracování

Autor problematiku zpracovává nejprve pomocí literární rešerše k čemuž využívá více než 300 zdrojů. Jejich výběr podrobuje analýze trendů ve vědeckých databázích (str. 16) a pro kritické zpracování používá nejvýznamnější texty podle jejich oboru, citovanosti a data. Neomezuje se tak pouze na technické zpracování jednotlivých zdrojů, ale práci s nimi dává skutečný vědecký rozměr, a to včetně obsahové analýzy. Literatura reflektuje názorové proudy mezinárodního akademického prostředí, přičemž zachycuje také teorie ryze profesní. Rešeršní část je přitom strukturována postupně, tedy od základních teorií veřejné správy, přes její vybrané procesy i obsažená rizika, až po kontrolní mechanismy. Pozitivně hodnotím autorovy sumarizace jednotlivých částí práce, ve kterých precizně vymezuje vlastní vnímání dané problematiky.

3 Cíl práce

Téma je zpracováno pomocí postupných vědeckých kroků, a to formulování problému, stanovení cílů i konstrukce hypotéz. Je přitom vhodné zmínit také autorské pojetí tématu, které reflektuje procesní složitosti veřejné správy a její rizika, na což je nutné reagovat kontrolními přístupy (str. 65). Základ práce posléze určuje hlavní cíl: „Cílem práce je konstrukce inovativního modelu kontrolních mechanismů rizik procesů veřejné správy, a to na základě vymezení a excerptce daných pojmů, jejich syntézy a sumarizace oblastí, což následně umožňuje identifikovat rizikové procesy, determinovat přístupy k jejich granularitě a definovat jednotlivé diagnostické body.“ (str. 67). Cíl je určen dostatečně, je členěn na několik dílčích cílů, které nejprve rozšiřují teoretickou úroveň poznání, aby následně inovovaly praktickou úroveň poznání.

4 Použité metody

Vytyčené cíle jsou naplňovány vícero metodami a výzkumnými technikami. Kromě již zmíněných přístupů literární rešerše a obsahové analýzy, bylo stanoveno také několik výběrových souborů pro externí i interní prostředí, které byly dále analyzovány. Zde lze pozitivně hodnotit, že ustanovení výběrových souborů je podloženo teritoriální legislativou, na kterou se autor odkazuje. Hlavní metodou pro sběr dat byla zvolena technika dotazování – strukturované dotazování metodou CAWI (Computer Assisted Web Interviews), realizovaná pomocí aplikace Startquestion. Transformace dat, datové soubory a data set byly hodnoceny softwarem IBM SPSS Statistics. Poté byly posuzovány hypotézy a validovány výsledky. Na základě těchto výsledků byla provedena konstrukce doporučení, interdisciplinární diskuse a formulace závěrů.

5 Výsledky práce

Výsledky práce obsahují tři ucelené modely, které rozvíjejí oblast kontroly veřejné správy. Je dobré zmínit, že nejen publikační činnost a výsledky práce dr. Kupce, ale i jeho profesní profil zachycují jeho systematickou vědeckou a profesní činnost v oblasti kontroly a auditu. To se odráží právě v prezentovaných výsledcích a navržených modelech moderní kontroly. První model je zaměřen na rizika a rizikové procesy veřejné správy, čímž poskytuje metodický nástroj pro kontrolory, které naviguje, co kontrolovat. Druhý model je zaměřen na granularitu rizikových procesů, řeší tedy metodický problém, do jaké hloubky procesů a s jakým detailem mají být procesy kontrolovány. Třetí model je pak zaměřen na diagnostiku rizikových procesů a ustanovuje univerzální diagnostické body, kterými je možné veřejnou správu kontrolovat (str. 113).

6 Závěry práce

Předložené závěry jsou nakonec multioborově diskutovány, potažmo konfrontovány se současným stavem poznání veřejné správy. To je opět činěno na základě vysoké míry použitých zdrojů. Zajímavá je následně autorská polemika o limitech celého výzkumu. Ty autor spatřuje v nedostatečnosti uskutečněného dotazování a jako vhodnější pak navrhuje digitální pozorování. „Takovéto pozorování, samozřejmě provedené digitální formou, je však aktuálně limitem samo o sobě, protože procesy veřejné správy nejsou digitalizovány na potřebnou úroveň.“ (str. 110). Nadto lze oborově ocenit vytyčené vize zkoumané oblasti. Navrhované diagnostické modely kontroly jsou tak tematicky směřovány na další etapy kontroly, zejména na Gartnerův model analytického vzestupu, který obsahuje prediktivní analytiku a preskriptivní analytiku.

7 Formální zpracování

Habilitace je zpracována na vysoké odborné i formální úrovni. To je samozřejmě dáno především skutečností, že se jedná o vydanou monografii mezinárodního vydavatelství. Text je přehledně strukturován, obsahuje veškeré povinné části odborného textu, respektive monografie, postupuje od analýzy k syntéze jednotlivých odborných celků. Obsahuje

rozsáhlý poznámkový aparát, seznam zkratk, autorský rejstřík, věcný rejstřík, vícejazyčné shrnutí a čítá více jak šest autorských archů. Jazyková úroveň textu je bez výhrad. Co je potřeba také vyzdvihnout je technické zpracování celé práce. Logická struktura, navržená schémata a komplexní vizuální zpracování textu umožňují text lépe teoreticky pochopit, ale zároveň ho okamžitě aplikovat v praxi.

8 Vyjádření oponenta

Pro úplnost akademických i odborných perspektiv lze habilitantovi položit doplňující otázku, jaká je míra aplikovatelnosti navržených modelů v zemích tzv. V4? Předložená práce v každém případě splňuje bezvýhradně kritéria habilitační práce a rozvíjí oblast aplikované kontroly veřejné správy. Autor svou vědecko-pedagogickou charakteristikou prokazuje vysokou znalost problematiky kontrol a veřejné správy nejenom na úrovni národní, ale zároveň také na úrovni mezinárodní. To lze doložit nejenom zmiňovanými vědeckými výstupy, ale také jeho dlouhodobým působením ve veřejné správě na více organizačních úrovních. Na základě uvedeného lze proto doporučit, aby po úspěšné obhajobě habilitační práce, přednesené přednášce a celkově úspěšném habilitačním řízení byl jmenovanému udělen vědecko-pedagogický titul „docent“ v oboru „Veřejná politika a veřejná správa“.

V Praze dne 6. dubna 2024

prof. Ing. Ivan Nový, CSc.